

16 квітня 2025

Пенсії та облік
внутрішньо
переміщених осіб:
що змінилось?

www.vplyv.org.ua

Як платитимуть пенсії ВПО,
громадянам, які виїхали за кордон
або проживають на тимчасово
окупованих територіях

Ідентифікація пенсіонерів, які
проживають за кордоном,
залишились на тимчасово
окупованій території або
виїхали з неї

Вилучення пенсійних коштів з
рахунків ВПО, які не
використовувалися більше року

Зміни в обліку внутрішньо
переміщених осіб

Як платитимуть пенсії ВПО, громадянам, які виїхали за кордон або проживають на тимчасово окупованих територіях

11 лютого 2025 року Уряд прийняв постанову №**299** „Про деякі особливості виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) та страхових виплат за страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”.

У 2025 році Постанова Уряду від 5 листопада 2014 року № **637** “Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам” застосовується в частині, що стосується реалізації **статті 40** Закону України “Про Державний бюджет України на 2025 рік”

Яких виплат стосується новий Порядок?

- пенсій (щомісячного довічного грошового утримання);
- страхових виплат. До таких належать страхові виплати за страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

*Надалі за текстом використовується термін “пенсія” виключно для спрощення сприйняття інформаційного матеріалу.

Важливо для осіб, які виїхали з тимчасово окупованих територій (ТОТ) та проживають на підконтрольній Україні території!

Для отримання пенсії не потрібно отримувати довідку про взяття на облік ВПО!

Умова виплати пенсії виключно через АТ “Ощадбанк” скасована!

Уповноважені банки, через які здійснюється виплата пенсій, пільг та житлових субсидій, соціальних страхових виплат

На кого розповсюджується новий Порядок?

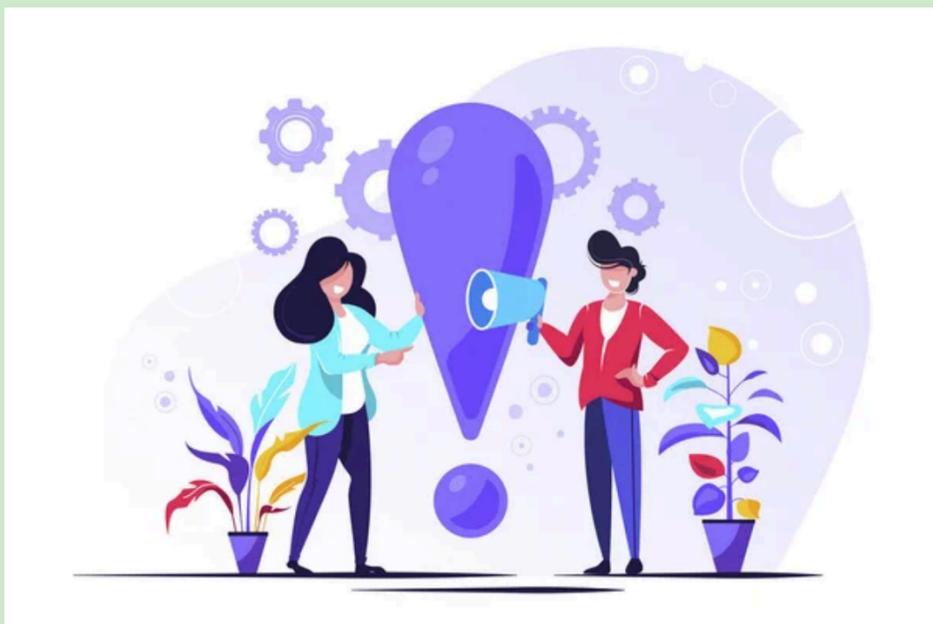
- на осіб, які тимчасово проживають за межами України. До таких осіб відносяться:

громадяни України, які перебувають за кордоном щонайменше 183 дні протягом календарного року (включаючи дні виїзду та повернення);

громадяни України, які отримали за межами України тимчасовий захист чи статус біженця внаслідок збройної агресії Російської Федерації (РФ) та при цьому не оформляли документи для постійного проживання за кордоном відповідно до статті 4 Закону України “**Про порядок виїзду з України і в’їзду в Україну громадян України**”.

На кого розповсюджується новий Порядок?

- на осіб, які проживають на ТОТ, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Наказом Мінрозвитку від 28.02.2025 № **376** (Перелік);
- на осіб, які виїхали з ТОТ та проживають на підконтрольній Україні території, в тому числі внутрішньо переміщені особи (ВПО).

Важливо!

Дія Порядку не поширюється на осіб, які тимчасово проживають за межами України і яким пенсія виплачується на умовах міжнародних договорів, ратифікованих Україною.

При цьому виплати особам, які тимчасово проживають на території РФ проводиться з урахуванням обмежень, установлених Національним банком України.

Постанова Правління Національного банку України від 24.02.2022 № **18** “Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану”

Дозволено переказ за кордон іноземної валюти для виплати відповідно до законодавства України та міжнародних договорів України пенсій з урахуванням обмежень.

Обмеження: заборонено перераховувати іноземну валюту для виконання зобов'язань перед ...фізичними особами, які мають місцезнаходження (zareєстрована/постійно проживає) в РФ або в Республіці Білорусь.

Виплата пенсії здійснюється територіальним органом Пенсійного фонду України (ПФУ):

- або в якому востаннє особа перебувала на обліку;
- або за заявою особи:
 - за адресою задекларованого/зареєстрованого місця проживання на території України;
 - за зазначеним місцем проживання (перебування) на підконтрольній Україні території;
- або за відсутності заяви - відповідно визначеним постановою правління ПФУ територіальним органом ПФУ.

Виплата пенсії здійснюється через:

- установи уповноважених банків відповідно до **Порядку виплати пенсій та грошової допомоги через поточні рахунки в банках**, затвердженого постановою Уряду № 1596;
- або за бажанням осіб, які виїхали з ТОТ та проживають на підконтрольній Україні території, – акціонерне товариство “Укрпошта” відповідно до постанови Уряду № 1279 “**Деякі питання організації виплати пенсій та грошової допомоги**”.

Важливо для осіб, які тимчасово проживають за межами України!

Для отримання пенсії потрібно проходити фізичну ідентифікацію до 31 грудня кожного календарного року. У випадку не проходження фізичної ідентифікації з 1 січня наступного року пенсії будуть нараховуватися, проте не виплачуватися.

Важливо для осіб, які тимчасово проживають за межами України!

Для поновлення виплати пенсії:

- або потрібно пройти фізичну ідентифікацію, якщо виплата була припинена менше ніж рік назад;
- або пройти фізичну ідентифікацію та подати заяву про поновлення, якщо виплата була припинена більше ніж рік назад;

Важливо для осіб, які тимчасово проживають за межами України!

До фізичної ідентифікації прирівнюється посвідчення факту, що особа є живою. Таке посвідчення відбувається винятково за умови особистого звернення громадянина України до відповідної **консульської установи**.

Для отримання послуги слід попередньо записатися на прийом (обравши слот «Посвідчення факту, що особа є живою» в розділі «Нотаріальні дії») та звернутися особисто у відповідний час.

Документ видається у день звернення (як правило, у межах заброньованого через систему попереднього запису часу).

Важливо для осіб, які тимчасово проживають за межами України!

Перелік документів:

- заповнену **Заяву на посвідчення факту, що особа є живою**;
- чинний паспорт громадянина України для виїзду за кордон та копію його першої сторінки;
- документ, що посвідчує адресу реєстрації в Україні;
- документ, що посвідчує адресу проживання в країні перебування;
- сплатити консульський збір в розмірі 18,00 Євро (20,00 доларів США; 16,00 фунтів стерлінгів). Його можна сплатити на місці у безготівковій формі. Проте потрібно врахувати вимоги до банківських карток, якими можна оплатити збір.

Важливо для осіб, які тимчасово проживають за межами України!

Заяву на поновлення пенсії можна подати:

- або через веб-портал електронних послуг ПФУ із використанням кваліфікованого/удосконаленого електронного підпису (наприклад, “Дія.Підпис”) та із додаванням сканованої копії (чітке зображення тексту, реквізитів) документа про посвідчення факту, що особа є живою;
- або шляхом направлення до відповідного територіального органу ПФУ за місцем обліку особи рекомендованого поштового відправлення або відправлення з оголошеною цінністю разом із документом про посвідчення факту, що особа є живою.

Важливо для осіб, які проживають на ТОТ, включених до Переліку!

Для отримання пенсії потрібно проходити фізичну ідентифікацію до **31 грудня кожного календарного року**. У випадку не проходження фізичної ідентифікації з 1 січня наступного року пенсії будуть нараховуватися, проте не виплачуватися.

Отримання пенсії здійснюється **за умови неодержання таких виплат від органів пенсійного забезпечення РФ**. Наразі підтвердження неодержання пенсії здійснюється повідомленням в заяві особи про призначення, поновлення та продовження виплати пенсії або в довільній заяві.

Важливо для осіб, які проживають на ТОТ, включених до Переліку!

Протягом шести місяців потрібно здійснювати видаткові операції, якщо в ці півроку не проводилася фізична ідентифікація.

Для поновлення виплати необхідно пройти фізичну ідентифікацію та подати заяву до ПФУ про поновлення.

Заяву можна подати, зокрема, через веб-портал електронних послуг ПФУ, у разі встановлення особи у режимі відеоконференцзв'язку під час якого пред'являються документи, що посвідчують особу.

УВАГА!!!

Всі особи, яким була припинена виплата пенсії до 20 березня 2025 року у зв'язку з непроходженням фізичної ідентифікації, скасуванням дії довідки про взяття на облік ВПО, мають право на поновлення за заявами за умови проходження ідентифікації.

2

Ідентифікація пенсіонерів, які проживають за кордоном, залишилися на тимчасово окупованій території або виїхали з неї

Ідентифікація пенсіонерів, які виїхали з ТОТ, в тому числі ВПО

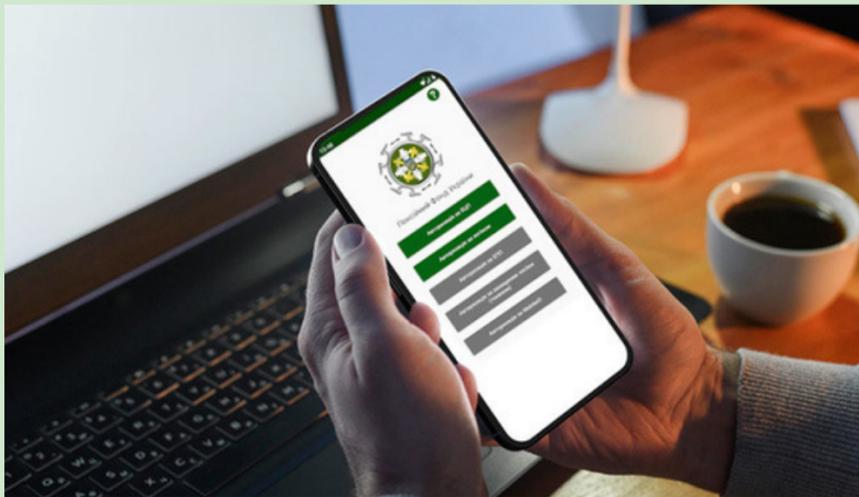

Постанова Уряду 30 серпня 1999 року №**1596** “Про затвердження Порядку виплати пенсій та грошової допомоги через поточні рахунки в банках”

Проводити видаткові операції щонайменше раз на півроку (зняття готівки, оплата товарів чи послуг, переведення коштів на інший рахунок тощо).

Пенсіонерам, які отримують пенсію через АТ «Укрпошта», проходити ідентифікацію не потрібно.

Ідентифікація пенсіонерів, які виїхали за кордон або проживають на тимчасово окупованих територіях

Способи ідентифікації:

- особисто звернутися до свого банку або до сервісного центру ПФУ;
- авторизуватися на Порталі електронних послуг ПФУ за допомогою Дія.Підпис;
- пройти відеоідентифікацію в ПФУ;
- звернутися до закордонної дипломатичної установи (у випадку перебування за кордоном).

Ідентифікація пенсіонерів, які виїхали за кордон або проживають на тимчасово окупованих територіях

Фізично (офлайн)

Куди звертатися:

- до будь-якого відділення банку, де відкрито пенсійний рахунок (наприклад, АТ «Ощадбанк», АТ «ПриватБанк» та інші банки); або
- до **сервісного центру ПФУ**.

Ідентифікація пенсіонерів, які виїхали за кордон або проживають на тимчасово окупованих територіях

Фізично (офлайн)

З собою потрібно мати:

- документ, що посвідчує особу (паспорт громадянина України, паспорт для виїзду за кордон, посвідчення моряка тощо);
- платіжну картку, на яку надходить пенсія;
- пенсійне посвідчення.

У банку зверніться до каси та виконайте будь-яку дію:

- зніміть готівку;
- перегляньте залишок коштів на рахунку через касовий платіжний термінал;
- встановіть/змінить ПІН-код із використанням основної платіжної картки.

Фізична ідентифікація проводиться безкоштовно.

Ідентифікація пенсіонерів, які виїхали за кордон або проживають на тимчасово окупованих територіях

Онлайн

- авторизуватися на Порталі електронних послуг ПФУ portal.pfu.gov.ua/ за допомогою Дія.Підпис або
- пройти відеоідентифікацію через Google Meet, Signal, Skype, Telegram, Viber, WhatsApp, Zoom (Гугл Міт, Сігнал, Скайп, Телеграм, Вайбер, Вотсап, Зум).

Ідентифікація пенсіонерів, які виїхали за кордон або проживають на тимчасово окупованих територіях

Онлайн

Документи, які можуть знадобитись:

- паспорт громадянина України;
- РНОКПП (так званий «ідентифікаційний код»);
- трудова книжка;
- свідоцтво про народження (для дитини).

Ідентифікація пенсіонерів, які виїхали за кордон або проживають на тимчасово окупованих територіях

Онлайн

Подайте заяву на відеоідентифікацію до ПФУ одним зі способів:

- на Порталі електронних послуг ПФУ;
- зверніться на гарячу лінію ПФУ за телефонами: 0800 503 753, (044) 281 08 70, (044) 281 08 71 (із переліку питань оберіть “Питання щодо ідентифікації пенсіонерів та отримувачів страхових виплат” і натисніть цифру 3 на клавіатурі телефону).

Після подачі заяви з вами зв'яжеться працівник ПФУ для узгодження часу та способу проведення відеоідентифікації протягом 30 календарних днів, але не раніше 10 робочих днів із дати подання заяви (звернення).

Вилучення пенсійних коштів з рахунків ВПО, які не використовувалися більше року

стаття 40 Закону України “Про Державний
бюджет України на 2025 рік”

Вилучення пенсійних коштів з рахунків ВПО, які не використовувалися більше року

У 2025 році АТ "Ощадбанк" має перераховувати до ПФУ залишок коштів станом на 1 січня 2025 року на рахунках ВПО, відкритих в АТ "Ощадбанк" для виплати пенсій відповідно до постанови Уряду від 5 листопада 2014 року **№ 637** "Про здійснення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам", рух за якими не здійснювався більше одного року, а також осіб, які згідно із зазначеною постановою не пройшли фізичну ідентифікацію протягом шести місяців з дати, коли така ідентифікація повинна бути здійснена.

Вилучення пенсійних коштів з рахунків ВПО, які не використовувалися більше року

АТ “Ощадбанк” не здійснює перерахування коштів, якщо рахунок ВПО або майнові права на грошові кошти, що розміщені на такому рахунку, є предметом обтяження, арешту або законодавством заборонено перерахування відповідних коштів з інших причин.

У разі звернення до АТ “Ощадбанк”/ПФУ пенсіонерів, пенсія яких повернута до ПФУ, відновлення та виплата їм пенсій здійснюються у порядку, встановленому Урядом.

Вилучення пенсійних коштів з рахунків ВПО, які не використовувалися більше року

АТ “Ощадбанк” не здійснює перерахування коштів, якщо рахунок ВПО або майнові права на грошові кошти, що розміщені на такому рахунку, є предметом обтяження, арешту або законодавством заборонено перерахування відповідних коштів з інших причин.

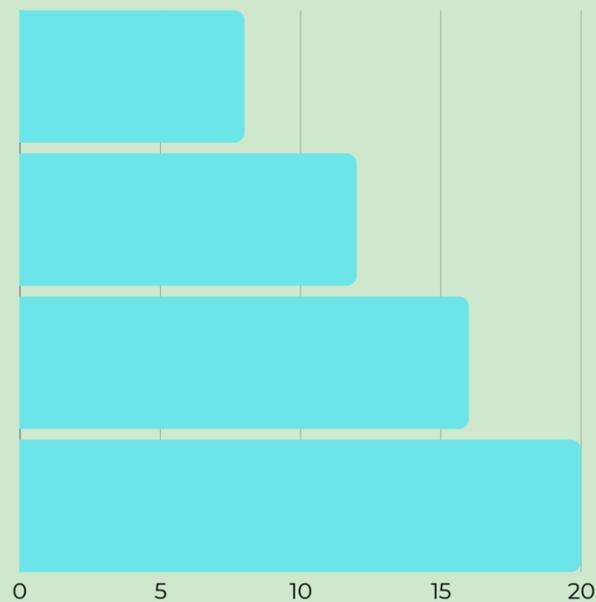
У разі звернення до АТ “Ощадбанк”/ПФУ пенсіонерів, пенсія яких повернута до ПФУ, відновлення та виплата їм пенсій здійснюються у порядку, встановленому Урядом.

Вилучення пенсійних коштів з рахунків ВПО, які не використовувалися більше року

Що зробити, щоб уникнути повернення коштів?

пройти фізичну ідентифікацію та здійснити видаткові операції (зняття коштів, розрахунок за товари тощо) або відкрити депозит.

Зміни в обліку внутрішньо переміщених осіб (ВПО)

4

08 квітня 2025 року набула чинності Постанова Уряду № **376** “Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 року №509 і від 22 вересня 2016 року № 646”

На отримання довідки мають право військовослужбовці (крім військовослужбовців строкової служби та військової служби за призовом осіб офіцерського складу), які проходили/проходять військову службу та мали:

- зареєстроване/задеклароване або фактичне місце проживання на територіях відповідно до Переліку територій №376 щодо яких не визначено дати завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації;
- або в яких внаслідок збройної агресії РФ знищене або пошкоджене (до ступеня непридатного для проживання) житлове приміщення.

Особи, які фактично проживають/перебувають/проходять курс лікування протягом не менше ніж **15 днів** можуть зазначати як фактичне місце проживання/перебування адреси (місцезнаходження) органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, їх підрозділів, будь-яких інших приміщень.

Після завершення строку проживання/перебування/лікування така особа **протягом 60 календарних днів** має стати на облік за новим фактичним місцем проживання/перебування.

Не виконання призводить до зняття з обліку як ВПО

Збільшено строк подання ВПО повідомлення про повернення до покинутого місця проживання, виїзду за кордон на постійне місце проживання або відмови від довідки від трьох до **десяти** календарних днів після прибуття.

Заявник має право особисто або через засоби Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (за наявності технічної можливості) подати таке повідомлення.

Скасовано! 7-2. На період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та протягом 30 днів з дня його відміни забороняється прийняття рішення про скасування дії довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи на підставі інформації про тривалу відсутність (понад 60 днів) особи за місцем проживання, яка дає обґрунтовані підстави вважати, що внутрішньо переміщена особа повернулася до покинутого місця постійного проживання.

Важливо! 7-2. Підставою для перевірки є перебування ВПО за кордоном не менше ніж 90 календарних днів підряд.

До 90-денного періоду перебування за кордоном не включаються дні службового відрядження, оздоровлення дітей, стажування, лікування, реабілітації, що підтверджується відповідними документами, зокрема за запрошенням приймаючої сторони, а також дні перебування за кордоном з таких причин, як смерть членів сім'ї особи та її родичів, догляд за хворою дитиною віком до 18 років, перебування у закладах охорони здоров'я, судових та правоохоронних органах, у зв'язку з чим особа не могла повернутися з-за кордону та може підтвердити факт наявності таких обставин документально.

Мінфін проводить щомісяця починаючи з 1 липня 2025 року верифікацію інформації щодо ВПО про перебування їх за кордоном не менше ніж 90 календарних днів підряд.

У разі виявлення за результатами верифікації факту перебування ВПО за кордоном понад 90 календарних днів підряд уповноваженим органом, який видав довідку, проводиться додаткова перевірка рекомендацій в порядку, визначеному Мінсоцполітики.

Після проведення додаткової перевірки рекомендацій у разі підтвердження інформації про виїзд ВПО на постійне місце проживання за кордон приймається рішення про відкликання довідки про взяття на облік ВПО.

У разі повернення ВПО з-за кордону, щодо якої було прийнято рішення про відкликання довідки про взяття на облік ВПО, довідка видається за заявою особи відповідно до Постанови Уряду №509.

Виїзд з України на постійне місце проживання (еміграція) – це достатньо довга процедура (до 3-х місяців), в результаті якої Вам ставлять відмітку про зняття з реєстрації (виписку) в громадянський паспорт, а в закордонний паспорт – штамп про виїзд на ПМП.

Оформлення документів для виїзду громадян України за кордон на постійне проживання.

Дякуємо

www.vplyv.org.ua

Цей захід фінансується UK International Development від Уряду Великої Британії; однак висловлені думки не обов'язково відображають офіційну політику Уряду Великої Британії.